

WEINIG OPGESTOKEN VAN WERKBEZOEKEN

Goed voorbeeld buitenlandse binnensteden doet niet volgen

Een delegatie van het Haagse college en gemeenteraad bezocht eind vorig jaar Straatsburg en Freiburg om te kijken hoe men daar de binnensteden heeft ingericht na het invoeren van een verkeerscirculatieplan (VCP). Een kort bezoek aan deze plaatsen als toerist maakt duidelijk dat de steden een lichtend voorbeeld voor Den Haag hadden kunnen zijn, maar het niet zijn geworden.

Het bezoek aan Straatsburg en Freiburg als toerist is heel leerzaam, want de eerste indruk is vaak doorslaggevend. En die indruk is in beide steden heel positief. Straatsburg toont zich in het centrum heel authentiek met veel oude gebouwen. Freiburg lag - zoals menig Duitse stad - aan het eind van WO II volkomen aan gort.

De binnenstad is echter zo herbouwd, dat je dit nauwelijks beseft: je komt er weinig storende hoogbouw tegen. De Freiburgse binnenstad ademt een buitengewoon ontspannen sfeer uit: het is 'the place to be' (wat alleen al valt af te leiden uit het grote aantal straatartiesten die amusement van een opvallende kwaliteit brengen).

Dat is in Den Haag wel anders: de binnenstad kwam vrijwel ongeschonden de oorlog door, maar een groot deel van de authentieke kern (vooral ten noorden van de Nieuwe Kerk tot aan Den Haag CS) is tegen de vlakte gegaan. En wat nog oud en origineel is, wordt omgeven door een groeiend woud aan horizonvervuilende hoogbouw. "Den Haag moet als metropool de uitstraling krijgen van New York, niet die van Delft", zo lichtte een Haags gemeentebestuurder dit beleid nader toe.

Verder lopen door vrijwel alle straten in het Freiburgse centrum beekjes. Heel charmant, terwijl Den Haag haar eigen beek geheel onder het plaveisel heeft weggewerkt.

Openbaar vervoer

Maar we laten we vooral kijken naar het openbaar vervoer. Daar valt zoveel over te zeggen, dat we ons slechts zullen beperken tot een staccato aan constatering:

- In de eerste plaats heeft Den Haag de verkeersoplossingen van Freiburg en Straatsburg naast zich neergelegd: **het breed gedragen**

Overal in de Straatsburgse binnenstad is de tram nadrukkelijk aanwezig door de hoge frequentie.

Ook Freiburg met zijn vele voetgangers en fietsers toont aan, dat een tramtunnel niet nodig is voor een snelle doorstroming, zolang je de auto's maar van de straat weert.

Zoals in elke zichzelf respecterende stad hebben ze het in Straatsburg ook begrepen: openbare toiletten zijn onontbeerlijk! Die op de foto zijn net opgeleverd.

alternatief van een verkeersring om een autovrije binnenstad, zoals in deze steden is toegepast, heeft zij verworpen.

- Freiburg en Straatsburg hebben één centraal station. Wel zo praktisch

en natuurlijk veel betaalbaarder dan de twee Haagse hoofdstations (Den Haag CS en HS). Kansen om deze twee stations samen te voegen tot één op de plaats van Hollands Spoor hebben de beleidsmakers

steeds laten liggen. Dan had de Utrechtse Baan nu direct aangesloten aan de Koningskade en was er geen sprake geweest van een gecompliceerde verkeersknik.

Lange trams

- De tramfrequentie in beide steden ligt veel hoger dan in Den Haag. Bovendien is een groot deel van het Straatsburgse tramassortiment **anderhalf keer zo lang** als de Randstadrailvoertuigen (47 meter!) en biedt dus meer capaciteit.
- En nog opmerkelijker: **de lange trams blijken geen probleem**, zoals in Den Haag steeds is gevreesd. Het reizen met het openbaar vervoer is uiterst aantrekkelijk: voor tien euro kan een gezin 24 uur lang de hele grensstreek verkennen: van Straatsburg tot diep in het Zwarte Woud, een bedrag waarvoor je best de auto wil laten staan. Voor dat bedrag kom je in Den Haag met een gezin en openbaar vervoer niet eens van de ene naar de andere kant van de stad!

Binnenstad autovrij

- Aanvankelijk had Straatsburg plannen voor een ondergrondse automatisch bestuurd metrolijn. Dit werd uiteindelijk een tramlijn met alleen een tunnel voor het Centraal Station. Het tunnelidee is al gauw verlaten. Minstens zo efficiënt bleek het uitbannen van de auto uit het centrum. Ondanks de betrekkelijk smalle straten veroorzaakt de tram er nauwelijks hinder: door het grote aantal geleidingen, piepen de trams niet in de scherpe bochten en door het ontbreken van autoverkeer rijdt de tram bovengronds even snel als dat hij ondergronds zou hebben gereden. Behalve de kosten bespaart het reizigers veel gedoe met roltrappen.
- Qua inrichting van de hal kan Den Haag een puntje zuigen aan het station van Freiburg: overal tref je zonnige en gevarieerde terrassen aan. De granieten vloeren zijn kraakhelder zonder noemenswaardige kauwgomsporen. Dit geeft het station een gastvrije indruk. En last but not least: overal tref je **openbare toiletten** aan.

Zoniet in Den Haag. Daar is de gemeente fel tegen gekant, 'omdat ze toch alleen maar zwervers en junks aantrekken'. Waarom kan het in Duitsland en Frankrijk dan wel?

Dit is een bewerking van een artikel in het Haags Nieuwsblad van vrijdag 17 augustus 2007

*Hij rijdt!
hij rijdt!*

Inmiddels ben ik in Den Haag wel gewend aan het feit dat we elkaar sneller informeren over eventuele onvolkomenheden die ons raken, dan over de successen die we weten te boeken. Zo was ik bijvoorbeeld aardig het spoor bijster als het gaat om het VCP en RandstadRail.

Nu is het niet zo heel moeilijk om snel weer bijgepraat te zijn over de voortgang van het VCP; dat raakt ons tenslotte allemaal. Moeilijker wordt het als het gaat om de voortgang van RandstadRail. Op de voorpagina's konden we alle problemen hierover delen met een ieder.

Wie schetst op een zekere morgen mijn verbazing als ik uit de krant op de 4de pagina van het tweede katern mag vernemen, dat deze vehikels tussen Rotterdam Hofplein en Den Haag Centraal weer volop blijken te rijden - zelfs mét passagiers!?

En dan zijn we ook nog verbaasd dat het stil is op de stations omdat we het onze potentiële reizigers van de RandstadRail niet hebben durven vertellen; dat hij het weer doet. Na vijf maanden proefrijden zou dat toch een heuglijk feit moeten zijn. Of geloven de voorlichters het zelfs soms nog niet?

Daarom roep ik via deze column naar iedereen die het maar enigszins horen wil:

"De RandstadRail rijdt!!"

Eric van den Elshout
eric.van.den.elshout@bijkorf.nl

Verplaats je aangenaam op
zondag 16 september
in Den Haag

Verleidelijk Vervoer

Binnenstad deels autovrij, lijn 1 gratis

Verleidelijk vervoer, wat is dat? De gemeente wil dat op zondagmiddag 16 september duidelijk proberen te maken. Zij wil de bezoeker van de binnenstad 'verleiden' om zich op die dag op een andere manier te verplaatsen dan met de milieubederver nummer 1; de auto.

Een rit naar de binnenstad hoeft de bezoeker die dag niets te kosten, althans als die langs tramlijn 1 woont, want die is de hele dag gratis. Of als hij fietst. De vijf fietsstallingen van Biesieklette zijn op 16 september namelijk ook kosteloos.

Autovrij

In de binnenstad komt een autovrije zone met gratis fietstaxivervoer. Op de Hofplaats kan men genieten van rust, massage, ontspanning, koffie en verhalen.

Op het Spuiplein zal een pittige discussie worden gevoerd onder leiding van een verwoed autoliefhebber over de mogelijkheden van aardgas als brandstof, weliswaar ook een bron van CO₂-uitstoot, maar zonder de gezondheidsbedreigende stikstofdioxide en fijnstof.

Een gedeelte van de straten in het centrum wordt op 16 september autovrij verklaard en daarom afgezet voor doorgaand autoverkeer. Trams, bussen, taxi's en hulpdiensten hebben wel toegang.

De parkeergarages in het gebied zijn gewoon bereikbaar.

► **Kijk voor meer informatie en het volledige programma op milieu.residentie.net**

TRENDY TERRASZITTEN AAN HET RABBIJN MAARSENPLEIN

Een nieuw typisch 'terrassenplein', zo zou je het Rabbijn Maarsenplein direct achter de Markthof wel kunnen noemen. Met het Plein en het pas opnieuw opgeleverde Buitenhof het derde 'horecaplein' op rij in de binnenstad. Elk plein heeft zijn eigen uitstraling, maar bij het Rabbijn Maarsenplein valt vooral het trendy karakter op. Er zijn ruim tien moderne eetgelegenheden te vinden met eigentijds aanbod, zoals Dim Sum, Vietnamees, Sushi, Wok & Pasta en Koreaans. Op de hoek met de Gedempte Gracht bevindt zich een moderne, stijlvol ingerichte broodjeszaak, waar men comfortabel een uitgebreid assortiment kan nuttigen. Het is Simply Bread – onderdeel van een internationale keten, die zich beroept op een hoge kwaliteit zonder toevoegingen.

Beheerder van Simply Bread en tevens penningmeester van de winkeliersvereniging Emilio Gnocchi (links) heeft er alle vertrouwen in dat de loop er in komt – zeker als de Spuimarkt haar deuren opent eind dit jaar. "Er is al veel verbeterd, sinds de junks hier weg zijn", merkt een vroege bezoeker op.

Even verder op de Gedempte Gracht zit Mandy Yang (rechts) sinds vijf maanden met haar designwinkel. Zij is de voorzitter van de winkeliersvereniging. Opmerkelijk is de voorkeur voor eenzelfde strak ontworpen kastenwand. Wat promotie betreft gaan de uitbaters er stevig tegenaan. Naast de eigen site komt er een centrale site, waarvoor een reclamebureau in de arm is genomen. Via www.spuimarkt.nl is overigens nu al veel info voor handen, waaruit blijkt dat het plein dé horecaplek wordt.

Kies voor herstel Haagse Manege, stem per sms

Vanaf woensdag 5 september om 21.30 uur op Nederland2 brengt de AVRO een nieuwe reeks van het programma 'BankGiro Loterij Restauratie'. Veertien gebouwen die nodig gerestaureerd moeten worden aan de kijker voorgesteld. Een daarvan is de 's-Gravenhaagse Stadsrij-school uit 1806, oftewel de Haagse Manege aan de Kazernestraat.

Na de uitzending krijgt de kijker de kans om, via de telefoon of per sms, op zijn of haar favoriete gebouw stemmen. Op 31 oktober wordt duidelijk welk bouwwerk het bedrag van maximaal 1 miljoen euro in de wacht sleept!

Vanaf 12 september 21.30 uur t/m 16 september 00.00 uur, kan er via een mobiel nummer worden gestemd voor de restauratie van de manege. Sms 'manege' naar 7227 of bel 0909-8880.

► Meer info op www.kieshaagsemanege.nl

Bevoorrading winkels binnen steden baart zorgen

Het wordt steeds moeilijker om winkels in de binnensteden te bevoorraden. Door allerlei lokale regels mogen vrachtwagens de binnenstad niet meer in.

Winkeliers moeten zich daardoor in allerlei bochten wringen en extra kosten maken om de schappen toch gevuld te krijgen. Dat Ed Hamming, co-voorzitter van het Platform Detailhandel Nederland gemeld op een bijeenkomst Detailhandel en Bereikbaarheid.

Volgens hem zullen winkeliers hierdoor uit de binnenstad verdwijnen, waardoor de kernen te maken krijgen met leegstand, criminaliteit en economische achteruitgang. Het platform pleit onder meer voor het 's nachts bevoorraden van winkels, zodat de overlast van vrachtverkeer in straten in het centrum minimaal blijft.

Bron: RTVWest

Het BOF-bulletin is een uitgave van de

Binnenstad Ondernemers Federatie

Postbus 29718
2502 LS DEN HAAG

Verschijnt 8 x per jaar.
Oplage: 750

Informatie en reactie:
info@bof-den Haag.nl

Bijdragen:

Eduard Bekker,
Petra Alkema,
Madeleine Ekegårdh (tekst/foto's)

Foto's en Vormgeving:

Eduard Bekker – www.layout.nl

Druk: KvK Haaglanden

Oude bulletins zijn te bekijken op
bulletin.bof-den Haag.nl
(in pdf-formaat)

CONTACTPERSONEN ONDERNEMERSORGANISATIES HAAGSE BINNENSTAD

DAGELIJKS BESTUUR BINNENSTAD ONDERNEMERS FEDERATIE (BOF)

Voorzitter:
Eric van den Elshout
eric.van.den.elshout@bijkorf.nl
070-4262703

Penningmeester:
Bart Kat
kat1@planet.nl
070-3655730

Secretaris:
Bernard Felix
felix@felixfortuna.nl
06-53370664

**Vice voorzitter/
Begeleiding CWO**
Jose Mendels
Mendels@wanadoo.nl
070-3838496

Leden:
Kees de Groot
kees.d.groot@selexyz.nl
06-47228790

Leen Kersbergen
leliekers@casema.nl
070-3836343

Saskia Hulshoff
trends@hulshoffwonen.nl
071-5617960

Mike Rozijn
mikerozijn@hotmail.com
070-3636277

Ambtelijk Secretaris:
Frank Mannes
fmannes@denhaag.kvk.nl
070-3287312

Adviseur:
Petra Alkema
p.alkema@binnenstad-den Haag.nl
070-3131351

**Redactie BOF bulletin en
webmaster:**
Eduard Bekker
e.bekker@layout.nl
070-3647060

WINKELIERS- VERENIGINGEN

De met • aangegeven winkeliersverenigingen zijn aangesloten bij de BOF en maken zich zo sterk voor een Haagse binnenstad waar het goed toeven is:

• **Passage Belangen**
Kees de Groot
kees.d.groot@selexyz.nl
06-47228790

• **Ondernemersvereniging
Grote Markt-straat**
Eric van den Elshout
eric.van.den.elshout@bijkorf.nl
070-4262710

• **Buurtschap 2005**
Egbert Zwier
zwier@sensofashion.com
06-17802275

• **Pleinkwartier**
Bernard Felix
felix@felixfortuna.nl
06 53 370 664

• **Tussen de Grachten**
Birgit Bergema
bergema@wanadoo.nl
070 3801557 / 06 54280254

• **Ondernemersvereniging
Jan Hendrikstraat/
Torenstraat**
Robert Koetsier
robert.koetsier@nl.fortisbank.com
070- 3118585

• **City Center**
Peter Streng
info@dejongens.nl
070-3461233

• **Markthof**
Jan Schrier
jan.schrier@hetnet.nl
070-3622457

• **Rabbijn Maarsenplein**
Mandy Yang
mandy.yang@hotmail.com
06-21868496

• **'OWS' 'Het Lint'**
Jaap van Leggelo
ows@hetlint.nl
070-3895840

• **Buurtschap Noordeinde**
H.J. Regeur
gallerij@hetcleynhuys.com
070-3643556

• **Hofkwartier
Ondernemers Belangen**
Mike Rozijn
mikerozijn@hotmail.com
06-55168325

• **Schoolstraat**
Harry Berg
stanley@bart.nl
070-3657306

• **Nwe Ver. Ondernemers
Paleispromenade**
Leen Kersbergen
leliekers@casema.nl
070-3836343

• **Ondernemersvereniging
Turfmarkt**
Edith Smal
esmal@wanadoo.nl
070-3630426

• **St. China Town**
Dhr. Yung Lie
ylie@beuk.nl
06-53588684

• **Boekhorststraat**
Melvin Chang
info@lungfung.nl
070-3606357

• **Vereniging Wereldgracht**
Gerard Bos
06-412 351 45

• **Haagsche Bluf**
Angelique Jansen
hbluf@liv.nl
06-14801033

• **Prinsestraat**
Frits Verhoeff
verhoeff@haarlem.nl
06-46215030

OVERIG

• **Stichting Binnenstad**
Ad Dekkers
adekkers@debonneterie.nl
06-42141329

• **Raad Nederlandse
Detailhandel**
Eric van den Elshout
eric.van.den.elshout@bijkorf.nl
070-4262710

**Feestje bouwen
en
€ 5.000 winnen?**

Kijk op
feestelijk.bof-den Haag.nl